

Dott.Punktum.Dott ...

Karl Kalseth er kunnskapsgartner i rådgivningsfirmaet Kunnskapsgartnerne AS. Synspunktene som fremføres står helt og holdent for forfatterens egen regning. Han kan nås fra karl@ksg.no

TRENDIBLIOTEKET

Riktig retning er alltid fremover. Dessuten er det morsommere å tenke fremover enn skue bakover. Mest kanskje fordi det er umulig å vite hva fremtiden egentlig vil bringe. Det gir rom for mye kreativitet og viltre sprang. I hvert fall tankemessige sprang. Vi får bare håpe bibliotekutredningen har greitt å ta tilstrekkelig ”av” – og at sprangene gir ny innsikt i hva bibliotek kan være for fremtidsnorge. Det fortjener biblioteket. Det fortjener samfunnet.

Avisene er fulle av fremtidsvyer om dagen. Analyseselskapet Gartner har (i følge Dagens it) funnet frem til tjue powertrender. Som vi forstår, megatrender er allerede ”ut”. Nå skal det handle om *power*. Powertrender bygger på langsiktige utviklingstrekk. Det er derfor all grunn til å anta at de vil ha markante og til dels dramatiske effekter på en virksomhet. Vinn eller forsvinn, med andre ord. Artige tankesprang for bibliotekledere burde det tilsi ...

Måten å drive en virksomhet på endrer seg. Å gjøre som presten og snu prekenbunken, har fungert godt for bibliotekledere i alle år. Til nå. Fremover må hovedoppgaven være hele tiden å skape *det nye biblioteket*. Hver kommune sitt spydspissbibliotek. Hver kommune sitt trendbibliotek.

Eller egentlig ikke i hver kommune når vi vet at kommunestrukturen er under endring. Og fylkene blir regioner. Og statlige virksomheter slås sammen, splittes opp, og flytter land og strand rundt. Ikke rart at samarbeid om fellesløsninger allerede er blitt hverdagen for mange kommunale og statlige virksomheter. Fellesløsninger legger nemlig grunnlaget for større politisk og praktisk frihet til organisatoriske og geografiske endringer.

Men det blir verre. Den generelle trenden kalles *nykommere*. Nykommere er alle dem som kan starte fra bunnen, uten gamle og tyngende strukturer og all verdens ballast for øvrig. Nykommere kan tenke nytt. At det blir – og at det faktisk allerede er slik, forklares ved at mange virksomhetsledere ikke ser flere muligheter for mer rasjonalisering og makter ikke oppnå større effektivisering. Ja, er ikke nettopp det de fleste

av oss sier da? Nå går det ikke lenger. Nå må vi ha ro fra omstilling. Nå må vi få jobbe (les: slik vi alltid har gjort og vil gjøre).

Interessant nok viser det seg at *de samme lederne* ser til dels fantastiske muligheter når de gis carte blanche og får anledning til å utvikle et slagkraftig alternativ med blanke ark som utgangspunkt. Tenk deg selv. Nytt bibliotek. Frie tøylar til å lage akkurat det du alltid har drømt om. Ingen begrensninger. Ingen faglige hemninger. Klart det blir bra. Klart det blir fint. Klart det blir fantastisk. Klart det blir verdens beste.

Og tenk etter igjen. Det er flere norske bibliotekledere som har fått sjansen allerede. Nytt bibliotekbygg. Nytt innhold. Nye ansatte. De er i ferd med å bygge nykommere som med tiden blir bibliotekvesenets fyrtårn.